

Den bedste jukeboks til computeren

Med musikafspilleren Winamp kan du selv sammensætte flere hundrede timers musik. Så slipper du for at skifte cd hver time, og du kan nøjes med kun at lytte til dine yndlingsnumre.

Der er mange fordele ved at udskifte eller udvide stereoanlægget med computeren. Du behøver ikke konstant at skulle skifte cd, og du er ikke længere afhængig af, hvilke numre pladeselskaberne har besluttet sig for at placere på cd'erne. I stedet kan du sammensætte musiklister med hundredvis af numre, og du kan endda få blandet numrene, så de afspilles i tilfældig rækkefølge.

Selv en speciel cd-afspiller med plads til en håndfuld cd'er kommer til kort over for computerens voldsomme lagerplads. På en 40 GB harddisk er der plads til over 8000 numre, hvis de gemmes i MP3-formatet. Det program, der forvandler din computer til et rent musikorkester, er MP3-afspilleren Winamp.

Winamp har i flere år været den mest populære MP3-afspiller. Det er, fordi du både kan lave dine egne musiklister og skræddersy selve afspilleren med forskellige temaer, der totalt ændrer dens udseende. Samtidig kan den udvides med forskellige komponenter, så du kan se flotte mønstre eller en lækker danssepige bevæge sig til musikken. Og når du afspiller cd'er, kan du automatisk få hentet oplysninger om de spillede numre fra internettet.

Winamp kan spille stort set alle musik- eller lydformater – både musik-cd'er, en musikfil på computeren og musik fra en radiostation på internettet. Men der kan godt være stor forskel på kvaliteten. Kvaliteten af MP3 benævnes kilobit i sekundet, eller kbps, og dækker over, hvor me-

get musikken er komprimeret. Jo højere et tal der står i kbps, desto bedre lyder musikken. Musik fra din harddisk er ofte 128 eller 192 kbps, mens musik, der afspilles fra nettet, tit ligger på 56-98 kbps. ■

Musik på mindre plads

MP3 er det mest populære musikformat på computeren. Det skyldes ikke mindst, at musikken pakkes så meget sammen, at den kun fylder cirka en tiendedel af det samme nummer i rå lyd. Selv om musikken er komprimeret så meget, er kvaliteten ikke hørbart ringere. Det har vist sig at være meget praktisk, for når et nummer bliver komprimeret i MP3-format, fylder det under 5 MB, og derfor er det velegnet til at sende over internettet.

I midt-80'erne begyndte universitetet i Erlangen i Tyskland at arbejde på en komprimerings-teknik til digital musik, også kaldet en codec. Sidst i 1980'erne indgik man et samarbejde med forskningsinstituttet Fraunhofer, der tog patent på MP3-formatet i Tyskland i 1989. I 1996 frigav Fraunhoferinstituttet deres komprimeringsalgoritme på internettet. Nu kunne amatørprogrammerer bygge afspillere, der byggede på denne MP3-codec.

I gang med Winamp 3.0

Winamp er et program med utroligt mange funktioner. Programmet har lige fra starten været åbent på den måde, at folk selv

kunne videreudvikle små plugins til det. Mange af Winamps smarteste funktioner er kommet til i de senere versioner, fordi brugerne har bygget videre på

programmet. Når du har installeret Winamp fra K-CD'en, kan du installere sprogpakken, som ligger under ekstra filer, og få glæde af Winamp på dansk.

Sådan virker titelbjælken

Winamps titelbjælke virker ikke helt som almindelige titelbjælker, og programmet har også knapper med helt nye symboler.

Kontrolmenu

En menu til at lukke vinduet, ændre vinduets størrelse eller gøre det gennemsigtigt.

Hovedmenu

Kan også åbnes ved at højreklikke på titelbjælken og ofte også ved at højreklikke i selve vinduet.

Luk

Lukker programmet

Windowshade

Mini-udgave af vinduet

Minimer

Minimerer alle vinduer

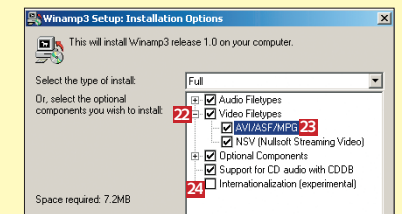
Skjul
Skjuler
vinduet

Sådan betjenes Winamp

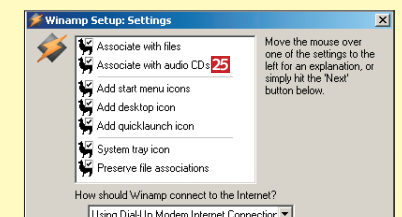
Winamp betjenes stort set som en almindelig cd-afspiller, men der er dog et par forskelle. Det er fx muligt at spole i et nummer ved hjælp af en skydeknap.

- 1** Afspillerens status. Her kan du se, om Winamp er ved at afspille eller er på pause.
- 2** Forløben tid. Hvis du klikker, vises den resterende tid i stedet.
- 3** Placering på spillosten og titel på nummeret. Når du indstiller højttalerstyrken, viser displayet i stedet niveauet i procent.
- 4** Visualisering. Grafik i takt til musikken. Du kan skifte mellem forskellige visualiseringer eller slå dem helt fra ved at klikke i feltet.
- 5** Kvaliteten på nummeret. Samplingshastighed, stereo/mono og frekvens.
- 6** Skydeknap til styrkekontrol. Her kan du hurtigt skrue op og ned for lyden.
- 7** Genvej til Equalizer. Når knappen lyser grønt, kan du se equalizeren i et vindue.
- 8** Genvej til Mediebibliotek. Igen viser en grøn lampe, at mediebiblioteket er tændt.
- 9** Genvej til Afspilningsliste. PL står for playlist, og igen skal knappen lyse grønt.
- 10** Skydeknap, der kan bruges til at "spole" i et nummer.
- 11** Forrige nummer. Gå til starten af det nummer, du spiller nu, eller forrige nummer.
- 12** Afspil. Når du trykker her, startes afspilningen af nummeret, der står i displayet.
- 13** Pause. Denne knap kan både pause afspilningen og genoptage den.
- 14** Stop. Her stopper du musikken, men nummeret bliver stående i displayet.
- 15** Næste nummer. Her springer du videre til det næste nummer på listen.
- 16** Åbn nyt nummer. Her vælger du et nyt nummer eller en musik-cd.
- 17** Krydsfading mellem numrene, som skrues ned for lyden, når et nummer slutter, og op, når et nyt begynder.
- 18** Bland numrene på spillosten. Denne funktion spiller numrene i vilkårlig rækkefølge.
- 19** Gentag starter forfra, når musiklisten er færdigafspillet.
- 20** Genvej til genvejspanelet Dimsen. Her kan du starte Winamps hjælpeprogrammer.
- 21** Træk for at ændre størrelse på vindue.

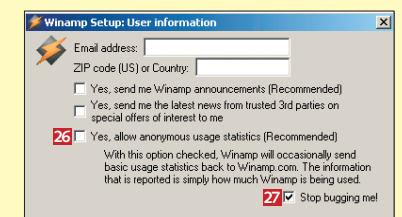
Installation

1 Winamp kan også afspille filmklip. Hvis du vil beholde Media Player som din filmafspiller, skal du klikke på + ud for Video Filetypes **22** og fjerne fluebenet ud for AVI/ASF/MPG **23**. For at få understøttelse af de danske bogstaver æ, ø, å skal du sætte flueben ud for Internationalization **24**.

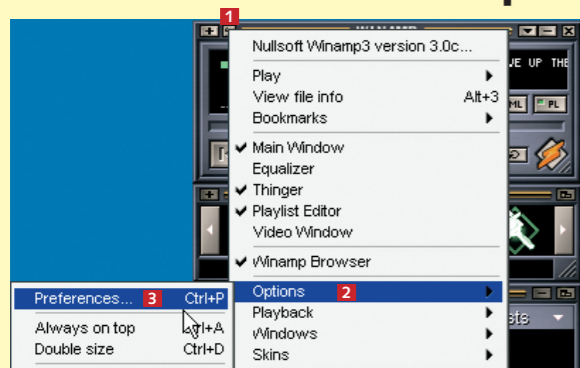

2 Fjern hak, hvis programmet ikke skal tilknyttes de understøttede filtyper. Hvis du for eksempel ikke ønsker at benytte Winamp som din cd-afspiller, skal du fjerne fluebenet ud for Associate with audio CDs **25** – her er også valg til at placere de forskellige genveje på Skrivebord, Startmenu og Quicklaunch.

3 Winamp indsamler oplysninger om brugen af programmet. Hvis du ikke ønsker, at oplysninger sendes tilbage til firmaet, skal du fjerne fluebenet ud for Yes, allow... **26**. For at undgå fremtidige henvendelser fra firmaet kan du sætte flueben ud for Stop bugging me! **27**. Du behøver ikke oplyse din mail-adresse.

Sådan indstilles Winamp

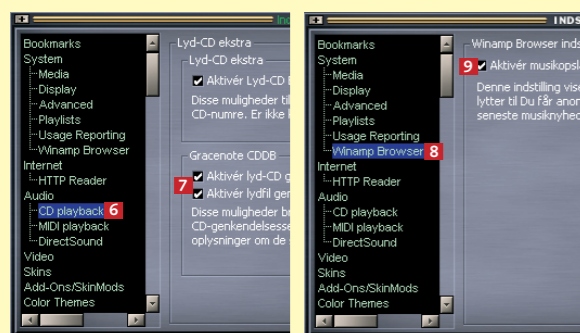

Åbn indstillingsvinduet ved at klikke på hovedmenu-knappen **1**, klik på **Options** **2**, og vælg **Preferences** **3**.

Her kan du skifte sprog i Winamp

Du kan få oversat menuerne til forskellige sprog, heriblandt dansk og vrøvlesprog som den kendte svenske koks fra The Muppet Show. Klik på **System** **4**, og vælg det ønskede sprog i rullemenuen. Du kan hente flere sprog fra *Winamps* hjemmeside ved at klikke på fanebladet **Components** og herefter på **Locales**. Brug eventuelt søgefeltet til at finde det ønskede sprog.

Slå cd-søgningen på internettet fra

Winamp kan automatisk hente oplysninger fra internettet om de spillede numre. Det er mægtigt smart, hvis man har en fast internetforbindelse. Men hvis man har en almindelig modemforbindelse, er det knap så smart, for så forsøger *Winamp* nemlig at gå på nettet, hver gang et nyt nummer spilles. Funktionen kan heldigvis slås fra. Klik **CD playback** **6**, og fjern de to flueben **7** i **Gracenet**-feltet. En lignende funktion findes i *Winamp-browseren*, den slås fra ved at klikke på **Winamp Browser** **8** og fjerne fluebenet ud for **Aktivér musikopslag** **9**.

Sådan bruges Winamp

Winamp består af en række forskellige komponenter, der åbnes i hver sit vindue. Sådan ser *Winamp* ud, efter du har skiftet til dansk sprog.

Selve afspilleren **10**.

Dimsen **11**, der kan bruges til at åbne forskellige komponenter af programmet.

Afspilningsliste **12**, der viser en liste over de valgte numre.

Winamp Browser **13**, der giver nem adgang til at købe musik, høre radio via nettet eller til at hente komponenter til programmet.

Du kan flytte rundt på vinduerne uafhængigt af hinanden ved at placere musemarkøren på titelbjælken og trække. Når vinduerne flyttes sammen, låses de fast, og du flytter så alle sammen på en gang, når du flytter afspilningsvinduet.

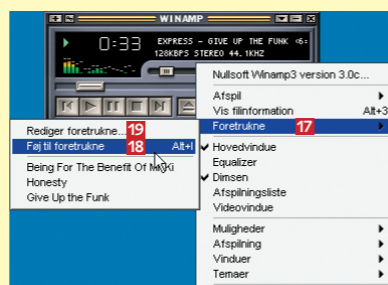
Du bestemmer selv størrelsen på de enkelte vinduer. Klik på + i øverste venstre hjørne af et vindue, klik på **Skalering** **14**, og vælg den ønskede størrelse.

Der er også mulighed for at vælge, om vinduet skal være mere eller mindre gennemsigtigt. Klik på +, klik på **Transparens** **15**, og vælg den ønskede grad af gennemsigtighed. Vælger du **10%** **16**, vil vinduet ligne et spørgelsevindue. Du kan desuden ændre på vinduesstørrelsen ved at trække i vinduernes nederste højre hjørne.

Gem de foretrukne numre

Du kan gemme dine favoritnumre i en særlig liste, der hurtigt kan hentes frem. Når du hører et nummer, du vil føje til dine foretrukne, skal du klikke på menuikonet eller højreklikke i *Winamp*-vinduet. Vælg **Foretrukne** **17** og **Føj til foretrukne** **18**. Nederst på menuen kan du se alle dine foretrukne. Du starter et af de foretrukne numre ved at klikke på det i menuen. Klikker du på **Rediger foretrukne** **19**, får du mulighed for at fjerne eller omdøbe genvejene på listen.

Winamps enkelte komponenter

Dimsen er et genvejspanel, der giver adgang til forskellige komponenter af *Winamp*. Hvis ikke alle komponenter vises, kan du få flere frem ved hjælp af rulleknapperne. Installerer du yderligere komponenter fra *Winamps* hjemmeside, vil de fleste af dem også blive placeret i **Dimsen**.

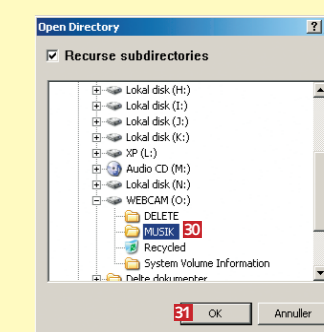
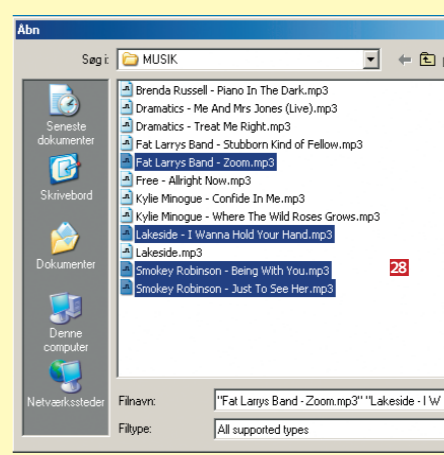
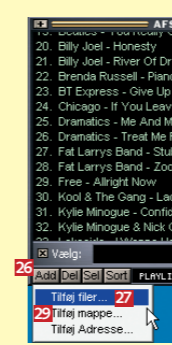

- 20** Afspilningsliste
- 21** Mediebibliotek
- 22** Indstillinger
- 23** Videovindue
- 24** Avanceret visualiseringsstudie
- 25** Winamp-browser

Afspilningsliste

Lav en spilleliste med din yndlingsmusik

1 Åbn Afspilningslisten. Klik på **Add** **26**. Du kan vælge at tilføje enkelte numre, indholdet i en mappe eller at tilføje musik fra internettet. Klik på **Tilføj filer** **27** for at vælge enkelte numre. Find de ønskede numre i **Åbn**-boksen **28**. Du kan vælge flere numre ved at holde **Ctrl**-tasten nede, mens du klikker på numrene. Klik på **Åbn**, når du er færdig.

2 Klik på **Tilføj mappe** **29** for at vælge en hel mappe. Marker den ønskede mappe **30**, og klik på **OK** **31**.

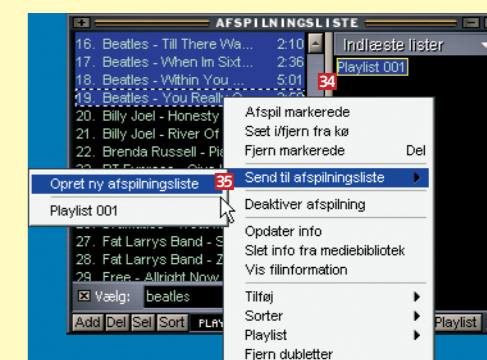
Forskellige muligheder med Afspilningslisten

Du kan ændre rækkefølgen på numrene på din liste manuelt ved at trække dem til en anden placering på listen, eller du kan få dem sorteret automatisk ved at klikke på **Sort** **32** og vælge en af sorteringsmetoderne. Du kan blandt andet sortere efter navn, længde, eller du kan få blandet numrene i tilfældig rækkefølge.

Du har også mulighed for at oprette en ny afspilningsliste med fx alle dine Beatles-numre. Skriv "Beatles" i **Vælg**-feltet **33**, og alle Beatles-numre markeres. Højreklik på et af de markerede numre, vælg **Send til afspilningsliste**, og vælg så **Opret ny afspilningsliste**. Et nyt vindue vil blive åbnet med de valgte numre. **Vælg**-feltet søger både på kunstner og titel, så "summer" vil vælge såvel numre med Donna Summer som "Summertime" fra musicalen "Porgy and Bess".

Vil du have mere plads til numrene, kan du rulle oversigten over spillister sammen ved at klikke på adskillelsesbjælken **34**.

Vil du flytte numre fra en spilleliste til en anden, kan du bruge musen. Marker de ønskede numre med musen eller vælg-funktionen, og træk dem så over på den ønskede spilleliste i oversigten over spillister **35**.

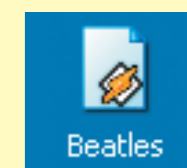
Du kan starte et nummer fra afspilningslisten ved at dobbeltklikke på det. Du kan også sætte numre i kø. Højreklik på et nummer, og vælg **Sæt i/fjern fra kø** **36**, og nummeret vil blive spillet efter de allerede valgte numre.

Du kan fjerne numre fra listen ved at markere dem (hold **Ctrl**-tasten nede for at markere mere end ét nummer), klik på **Del** **37**, og vælg **Slet markerede**.

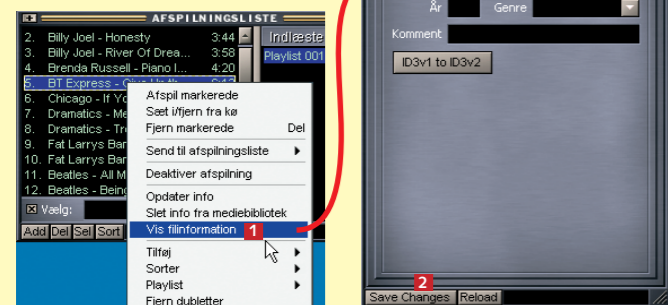
Når du er færdig med at tilrette din afspilningsliste, kan du gemme den. Klik på **Playlist** **38**, og vælg **Gem som...** **39**.

Når du vil høre en afspilningsliste, skal du blot dobbeltklikke på ikonet, der hvor du gemte den.

Sådan ændrer du oplysningerne

MP3-filer kan indeholde oplysninger om kunstner, titel, musikgenre med mere. Det hedder en ID-tag. Du kan selv redigere i oplysningerne. Højreklik på et nummer, og vælg **Vis filinformation** 1. Indtast de ønskede oplysninger i felterne, og klik på **Save Changes** 2.

Mediebibliotek

– oversigt over alle dine filer

Mange af funktionerne i **Afspilningslisten** går igen i **Mediebiblioteket**. Det gælder for eksempel søgefunktionen og nogle af knapperne, mens **Send til**-funktionen har fået sin egen knap. Men **Mediebiblioteket** kan mere end **Afspilningslisten**, du kan fx få en oversigt over alle dine multimediefiler, uanset om det er MP3-musik, cd-musik, musik på nettet eller videoklip.

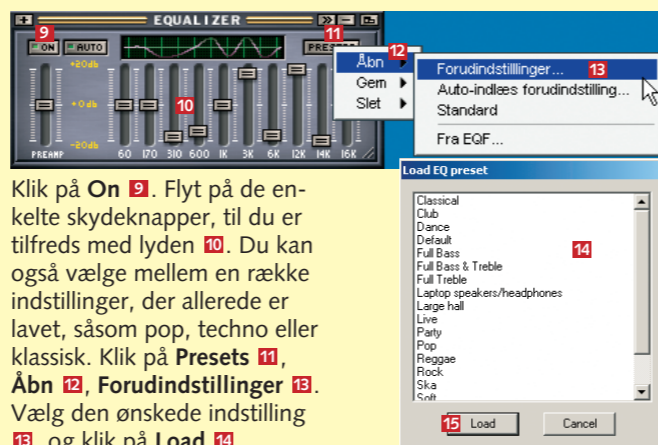
I det første felt 3 vælger du, om du vil se alle filer eller blot bestemte typer mediefiler. I det næste felt 4 får du en oversigt over kunstnerne. Dit valg her påvirker visningen i vinduet til højre 5, hvor der vises en oversigt over de valgte kunstners album, og i det nederste felt 6, hvor der vises en oversigt over de valgte kunstners numre. Du vælger mere end én kunstner ved at holde Ctrl-tasten nede, mens du klikker på kunstnerne.

Du har mulighed for at ændre på felternes funktion, så du fx kan sortere oversigten efter genre i stedet for efter kunstner. Klik på **Kunstner**- eller **Album**-bjælken 7, og vælg den ønskede sortering 8.

Equalizer

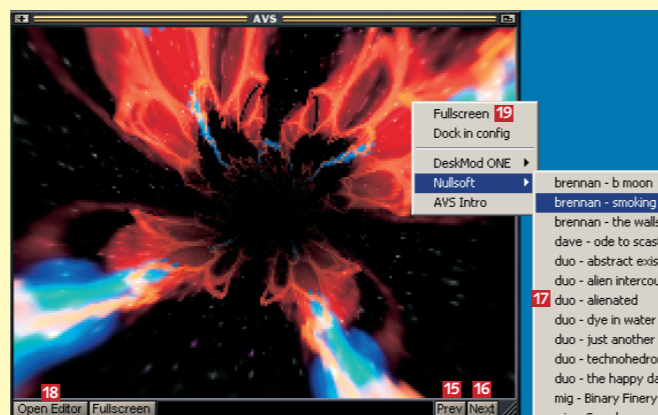
Winamp har indbygget en equalizer, så du kan ændre på toneområderne.

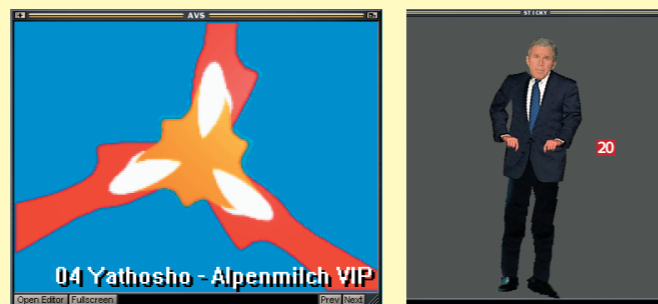
Klik på **On** 9. Flyt på de enkelte skydeknappe, til du er tilfreds med lyden 10. Du kan også vælge mellem en række indstillinger, der allerede er lavet, såsom pop, techno eller klassisk. Klik på **Presets** 11, **Åbn** 12, **Forudindstillinger** 13. Vælg den ønskede indstilling 13, og klik på **Load** 14.

AVS Avanceret Visualiserings Studie

Winamp har ikke indbygget MTV, men det betyder ikke, at du bliver snydt for øjenguf. Med AVS-komponenten kan du få vist flotte mønstre til musikken.

Åbn AVS via **Dimsen**. Du kan arbejde dig gennem de mere end 40 forskellige indbyggede mønstre ved at klikke på **Prev** 15 eller **Next** 16, eller du kan højreklikke i vinduet og vælge det ønskede mønster fra en menu 17. **Open Editor** 18 åbner et indstillingsvindue, hvor du kan ændre på forskellige parametre for de enkelte mønstre. **Fullscreen** 19 viser effekten på hele skærmen. Tryk på **Esc**-tasten for at komme ud af fuldskræmsvisningen. Du kan hente mange flere mønstre (visualizations) via **Winamp Browser**. Du finder dem under **Add-ons** eller **Plug-ins**. Du kan for eksempel hente en dansende præsident Bush 20.

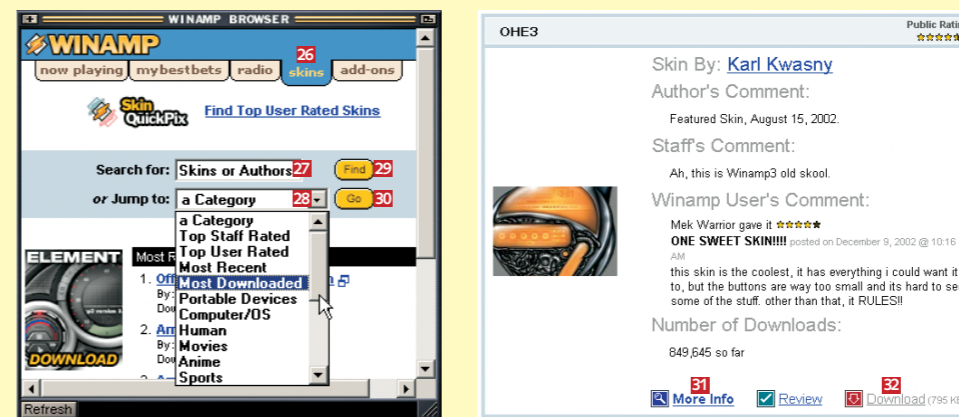
Winamp Browser

Winamp Browser er Winamps indbyggede internetbrowser.

Winamp Browser giver nem adgang til forskellige internetfunktioner. Under fanebladet **now playing** 21 kan du se oplysninger om det aktuelle nummer, og du kan klikke dig videre til hjemmesider, hvor musikken kan købes. **Mybestbets** 22 giver adgang til anbefalinger af musik, oplysninger om koncerter med mere. **Radio**-fanebladet 23 indeholder en søgefunktion til net-radiostationer, som kan høres med **Winamp**. Under fanebladet **skins** 24 kan du finde masser af temaer til at pifte afspillerens udseende op, og på **add-ons** 25 kan du finde ekstra komponenter til **Winamp**.

Sådan skifter du udseende

1 Åbn **Winamp Browser** via **Dimsen**. Klik på **Skins** 26. Du kan se et par temaer i vinduet, men du kan finde mange flere ved at benytte søgefeltet 27 eller ved at benytte rullemenuen 28 til at vælge en kategori. Klik på **Find** 29 eller **Go** 30, og resultatet vises i **Internet Explorer**.

2 Klik på **More Info** 31 for at se et større billede af temaet. Klikker du på **Download** 32, hentes og installeres temaet automatisk.

3 Vær opmærksom på, at de forskellige kontrolknapper ikke nødvendigvis er med på alle temaer, eller at de kan være placeret underlige steder. Du kan dog normalt altid skifte tilbage til det oprindelige tema ved at højreklikke på afspilleren, klikke på **Temaer** 33 og vælge **Standard** 34.

Her kan du se et par eksempler på nogle af de mere futuristiske skins, du kan downloade til Winamp. De er alle helt gratis.